

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.V.35.544/2011/6.szám

A Kúria a dr. Czifra Károly ügyvéd (..)által képviselt) felperesnek a Csőszné dr. Poroszlai Adrienn által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága (alperes címe) alperes ellen mulasztási bírság ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2011. május 9. napján kelt 12.K.27.364/2010/6. számú ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljárva - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 12.K.27.364/2010/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 28.800 (huszonnyolcezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az adóhatóság 2009. szeptember 16-án ellenőrizte a felperes által működtetett szám alatt lévő élelmiszer üzletet. A revízió eredményeként hozott ... számú határozatban kötelezte a felperest egy fő be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatása miatt 180.000 Ft, a bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt 70.000 Ft mulasztási bírság megfizetésére, és elrendelte az üzlet 12 nyitvatartási napra történő bezárását, azzal, hogy ennek kezdő időpontjáról az adózót a határozattal egyidejűleg értesíti. A felperes részére e határozat 2009.

december 30-án szabályszerűen kézbesítésre került, ellene fellebbezést nem jelentett be, így ez 2010. január 15-én jogerőre emelkedett.

Az adóhatóság 2010. február 17-én 9.00 órakor megjelent az üzletlezárás foganatosítása érdekében az üzlethelyiségben. Megállapította, hogy 2010. február 9-től az üzlet üzemeltetője már nem a felperes, hanem annak ügyvezetője B. Zs., mint egyéni vállalkozó, ezért az üzletbezárást nem tudta foganatosítani.

Az adóhatóság - az üzletbezárás intézkedés alkalmazásának megghiúsítása miatt- az elsőfokú határozatban kötelezte a felperest 480.000 Ft mulasztási bírság megfizetésére.

A felperes fellebbezése alapján eljáró alperes a 2010. június 3-án kelt ... számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Érdemi döntését az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 174. § (1) bekezdés a) pontjára, 172. § (9) és (21) bekezdésében foglaltakra alapította. Határozatát azzal indokolta, hogy a felperes az üzlet lezárását elrendelő határozat kézhezvételét követően szüntette meg az üzemeltetést, ezzel megghiúsította a jogerős határozatban előírt intézkedés foganatosítását. Az üzlet üzemeltetését olyan egyéni vállalkozó vette át, aki a mulasztást megvalósító felperes tulajdonosa, képviselője, ami mindenképpen arra utal, hogy az üzlet üzemeltetésének felperes általi megszüntetése nem önhibán kívül következett be, erre nem az üzlet tényleges üzemeltetésétől való elállás szándéka miatt, hanem egyértelműen a hátrányos jogkövetkezményektől való mentesülés érdekében került sor. Az üzletbezárás foganatosításának elmaradása a felperes magatartására vezethető vissza, ezért az elsőfokú adóhatóság jogszerűen sújtotta a felperest mulasztási bírsággal.

A felperes keresetében az üzletlezárás megghiúsítása miatt vele szemben bírságot kiszabó határozatok hatályon kívül helyezését kérte.

A megyei bíróság a felperes keresetét elutasította. Jogi álláspontja a következő volt:

A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az alperes tényállás tisztázási kötelezettségének elmulasztása miatt jogsértően szabta ki vele szemben a mulasztási bírságot. A felperes ugyanis a helyiség üzemeltetését megszüntette, ami egyértelműen az üzlet lezárás megghiúsításának minősül, hiszen ezzel kizárta az intézkedés foganatosítását, annak ellenére, hogy az üzletlezárás kezdő időpontját kellő időben megismerhette, magatartásával szándékosan hiúsította meg a hatósági intézkedés foganatosítását. A felperes által hivatkozott gazdasági érdek nem ad alapot a bírságfizetési kötelezettség alóli mentesülésre, tekintettel arra, hogy a bíróság felperes felszámolásának kezdő időpontját 2010. május 31-el határozta meg. A szankció céljával és a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével is ellentétes, tehát az Art. szabályainak meg nem felelő jogértelmezéshez vezetne az, ha a jogalkalmazó jogszerű, és rendeltetésszerű magatartásnak minősítené az adózási kötelezettség teljesítését elmulasztó adózó olyan cselekményét/cselekményeit, amelyek a törvényben foglalt rendelkezések megkerülésére szolgálnak, és kizárólagos, valódi céljuk az előírt jogkövetkezmény alkalmazásának megghiúsítása. Az

ilyen a magatartás sérti az Art. 2. §-ban előírt rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét. Az adótörvények alkalmazásában nem minősül rendeltetésszerű joggyakorlásnak az olyan szerződés vagy más jogügylet, amelynek célja az adótörvényben foglalt rendelkezések megkerülése, ezért az alperes keresettel támadott határozata a felülvizsgálni kért körben nem jogszabálysértő.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérte ennek hatályon kívül helyezését, kereseti kérelme szerinti döntés meghozatalát. Azzal érvelt, hogy a jogerős ítélet nem felel meg az Art. 1. § (5) bekezdésében, 2. §-ában, 97. § (4) bekezdésében, 172. § (1) bekezdés 1) pontjában foglaltaknak. Érvelése szerint a megyei bíróság „jogszabályi felhatalmazás hiányában” tekintette objektív jogkövetkezménynek a mulasztási bírságot, és tévedett akkor is, amikor „indokolatlanul tágan határozta meg azokat a magatartásokat, melyek e jogkövetkezmény alkalmazásának ténybeli megalapozottságát biztosítják”. Hangsúlyozta, hogy „autonóm gazdasági döntései nem eredményezhetnek joghátrányt abban az esetben sem, ha e döntés végrehajtásának hatására valamely hatósági aktus ellehetetlenül”. Hivatkozott arra, hogy az alperesnek nem valószínűsítenie, hanem igazolnia kellett volna, hogy az üzemeltető váltás kifejezetten a szankció elkerülését szolgálta, de e körben a tényállás tisztázási és bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Art. 172.§ /1/ bekezdés 1.) pontja értelmében a magánszemély adózó - a /2/ bekezdésben foglalt eltéréssel - 200 ezer forintig, más adózó 500 ezer forintig terjedő mulasztási bírsággal sújtható, ha az üzletlezárást a megjelenési kötelezettség elmulasztásával, az együttműködési kötelezettség megsértésével vagy más módon akadályozza. A /9/ bekezdés szerint az ellenőrzés, az üzletlezárás, illetve a végrehajtási eljárás akadályozásáért az /1/ bekezdés 1.) pontja alapján adózónak nem minősülő magánszemély is szankcionálható. Ha törvény az üzletlezárás alkalmazását kizárja vagy az adózó az üzletlezárás foganatosítását megghiúsítja, a mulasztási bírság felső határa az üzletlezárás határozatban meghatározott napjai számának, illetve a bírság adózóra egyébként vonatkozó, törvényben rögzített legmagasabb értékének szorzata.

Az adóhatóságnak ahhoz, hogy az Art. 172.§ /1/ bekezdés 1.) pontja és /9/ bekezdése alapján az adózó terhére mulasztási bírságot szabjon ki, az Art. 1.§ /7/ bekezdésében foglalt jogosultsága alapján vizsgálnia kellett, hogy az üzletbezárás foganatosításának megghiúsulása az adózó magatartásának a következménye-e, és

amennyiben igen, úgy e magatartás megfelelt-e a rendeltetésszerű joggyakorlásnak, avagy célja kifejezetten az adózóval szemben jogszerűen kiszabott szankció (üzletlezárás) megakadályozása volt.

A Kúria rögzíti, hogy a Legfelsőbb Bíróság a Kfv.I.35.127/2008., Kfv.V.35.425/2008. és a Kfv.I.35.291/2010. számú, jelen perrel tény- és ügyazonos pereiben meghozott ítéleteiben az Art. 172.§ /1/ bekezdés 1.) pontja és /9/ bekezdése értelmezése és alkalmazása körében részletesen kifejtette, hogy a vállalkozás szabadsága a vállalkozás megszüntetésének a lehetőségét is jelenti. Az adózó tehát, ha indokoltan megszünteti a vállalkozását, közölve azt az adóhatósággal, nem kötelezhető annak elhalasztására a szankcióként előírt üzletbezárás foganatosításának bevárásáig.

A mulasztási bírság kiszabására jogalapot ad azonban mindazon adózói magatartás, amelynek célzott eredményeként az üzlet nem zárható le. Az Art. 172.§ /1/ bekezdés 1.) pontja és /9/ bekezdése azt a jogellenes tevékenységet, illetve mulasztást szankcionálja, amellyel az adózó megakadályozza, hogy az előre közölt időpontban az üzlet lezárható legyen. A mulasztási bírság alkalmazhatóságának törvényi feltételeit, az adózó visszaélésszerű és rosszhiszemű magatartását az Art. 97.§ /4/ és /6/ bekezdése értelmében az adóhatóságnak kell bizonyítania. Erre - a jelen ügyben irányadó tényállásra figyelemmel - sor került. E körben a Kúria - a megyei bíróság ítéletében jogszerűen megállapított tényállásra figyelemmel - hangsúlyosan utal a felperes elleni felszámolási eljárás kezdő időpontjára, és arra, hogy az üzemeltetést a felperesi gazdasági társaság helyett annak tulajdonosa, képviselője vette át.

A Kúria, mivel alperes a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján helytállóan állapította meg - a felperes által bizonyítékokkal nem cáfolta - azon tényt, hogy az adózó az üzletbezárást megghiúsította, továbbá figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság ismertetett ítéleteire, azt állapította meg, hogy az alperes jogszerű döntést hozott, a felperes keresete nem alapos, és a megyei bíróság jogi álláspontja teljes körűen megfelel a jogvita eldöntésére irányadó jogszabályi rendelkezéseknek, és az e tárgyban kialakult következetes bírói gyakorlatnak.

A kifejtettetekre figyelemmel a Kúria - a Pp. 275.§-ának /3/ bekezdése alapján - a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest a Kúria a Pp. 270.§-ának /1/ bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§-ának /1/ bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati perköltség megfizetésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről és mértékéről a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§-ának /1/ bekezdése, a

*költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet
13.§-ának /2/ bekezdése alapján rendelkezett.*

Budapest, 2012. május 31.

***Dr. Lomnici Zoltán sk.a tanács elnöke, Dr. Kárpáti Magdolna sk. előadó
bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró***